

TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 21, 10. august 2017

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Nedvisning og høst af hestebønner
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Regler om jordbearbejdning i efteråret
 - Påmindelse om etablering af efterafgrøder
 - Påmindelse om slåning af støtteberettigede arealer med græs
- **VANDING**
 - Vandingsbalance

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Marie Uth

Det ustadige høstvejr giver frustrationer. Mange afgrøder er høstmodne, men det er i øjeblikket svært at finde flere sammenhængende dage med tørvejr, så vandprocenterne kan komme ned i et fornuftigt leje. Der er heldigvis blevet høstet en del frøgræs, rug, vårbyg og raps de seneste dage.

Etablering af raps

Hvor forfrugten er høstet og halmen fjernet, er der nu gang i etablering af rapsen, og der er gode muligheder for at opnå et godt såbed og en hurtig og ensartet fremspiring. Den høje jordfugtighed giver gode forhold for en ukrudtsbekæmpelse med Command CS/Reactor 360 CS umiddelbart efter såning. Husk der er kommet et nyt middel på markedet, så måske skal ukrudsstrategien genovervejes, se afsnit om ukrudt i raps i TILVÆKST nr. 19. Der er stadig et stort tryk af snegle, og vi opfordrer til at være på forkant med bekæmpelsen.

Meldrøjer i rug

Der er relativt mange meldrøjer i rugen i år. Meldrøjer ses typisk i markkanter og i kørespor, hvor bestøvningen har været utilstrækkelig. Der kan være betydelige fradrag for meldrøjer, hvis du leverer til et grovvarerelskab. Sørg for at aftale med grovvarerelskabet, hvad forekomst af meldrøjer koster. Hvis du har pletter med meldrøjer, kan du overveje at høste det for sig.

Hvis du opfodrer dit rug til søer eller malkekøer, bør der ikke være meldrøjer i rugen. Ved opfodring til slagtedyr og opdræt har mindre forekomst af meldrøjer ingen betydning.

Høstudbytter i vinterbyg

Udbytterne i vinterbyg har generelt været lidt bedre end forventet. Det kølige forår har passeret vinterbyggen godt. Dog har vi mange steder døjet med en lidt for lav hektorlitervægt, som muligvis skyldes de få solskinstimer vi har haft og

måske også det kraftige angreb af *Ramularia*, som var meget udbredt i vinterbyggen i år.

Udbytteresultaterne for vinterbyg i landsforsøgene er nu offentliggjort. Her er enkelte overraskelser. Hybridsorten Bazooka overrasker positivt med et forholdstal på 112. Det svarer til et udbytte på 92,1 hkg/ha. En anden Hybridsort, Belfry ligger lige efter. De store 6-radede sorter KWS Kosmos og KWS Meridian ligger på hhv. forholdstal 106 og 108. En negativ overraskelse er den 2-radede linjesort Hejmdal, som i år ligger i bund på niveau med Matros med et forholdstal på 97.

Du kan se de øvrige resultater på [sortsinfo](#).

Billede 1 Nu høstes der vårbyg og vinterhvede i markforsøgene i Gørding (Foto: Jens Peder Pedersen, SAGRO).

Nedvisning og høst af hestebønner

Af planterådgiver Eva Engelbreth

Hestebønner modner fra midt i august til hen i september og høstes direkte. Bælgen skal være sorte og bønnerne brune. For at sikre en tidlig høst, anbefaler vi at nedvisne hestebønner.

Nedvisning

Det rette nedvisningstidspunkt finder man lettest i hestebønner ved at følge bælgernes udvikling. Når $\frac{3}{4}$ af bælgene har skiftet farve til helt sort, nedvisnes hestebønnerne. Dette vil typisk være 10-14 dage før planlagt høst.

Nedvisningstidspunktet ligger ofte mellem 20. august og 1. september, da målet for høst af hestebønner er senest medio september. Der anvendes mellem 1200-1400 g glyphosat (det svarer til 3,3-3,8 l/ha af et 360 grams-produkt). Husk der er 10 dages sprøjtefrist på glyphosatmidler.

Høst

Målet for høst af hestebønner er senest medio september. Bønnerne skal gerne have et vandindhold mindre end 24 procent, men det vigtigste er at stængel og blade er tørre, for at få en let mejetærskning. Det er vigtigere end at bønnerne er helt tørre. Stængel og blade bliver hurtigt overfladetørre, og det gør det muligt at høste i ustadigt vejr. Normalt bliver hestebønner stående uden at drysse til langt hen på efteråret. Kraftig regn og blæst kan forårsage nedknækning af stængler, men da bælgene ikke sidder i toppen, koster det sjældent udbytte.

Vandprocent

Har bønnerne et vandindhold på 17 procent kan de lægges direkte på lager, ellers skal de tørres. Hvis vandprocenten er over de 17 procent, er der risiko for toksindannelse, og dette kan ikke håndteres i fodringssystemet.

Billede 2 Hestebønner fotograferet ved Herning den 8. august. Disse er endnu ikke klar til nedvisning (Foto: Eva Engelbreth, SAGRO.)

REGLER OG TILSKUD

Regler om jordbearbejdning i efteråret

Af planterådgiver Marie Uth

Som sædvanligt er der en række datoer, der skal tages højde for i efteråret. I dette afsnit får du overblik over regler for jordbearbejdning.

Som noget nyt, er det blevet afklaret med Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, at halmstrigling og dræning ikke defineres som jordbearbejdning i denne sammenhæng. Dermed må der gerne foretages halmstrigling og dræning, selvom der i øvrigt er forbud mod jordbearbejdning på arealet.

Derudover gælder de sædvanlige forbud mod jordbearbejdning forud for vørsåede afgrøder. Reglerne fremgår af billede 3.

Jordbearbejdning i forbindelse med efterafgrøder

Generelt må du jordbearbejde ved etablering af efterafgrøder, da disse er undtaget for reglerne om jordbearbejdning.

Efterafgrøder må nedmuldes eller nedvisnes fra den 20. oktober. Dog må pligtige, husdyr- og målrettede efterafgrøder i majs ikke destrueres før den 1. marts.

Grøn/muld-efterafgrøder (kan også kaldes frivillige efterafgrøder) beretter i princippet ikke til jordbearbejdning, da de ikke er undtaget fra reglerne. Dog må der foretages en let jordbearbejdning ved etablering af disse (dvs. at der ikke må pløjes). Til gengæld gælder det for nedmuldning af grøn/muld-efterafgrøder, at det følger de øvrige jordbearbejdningsregler, som fremgår af billede 3.

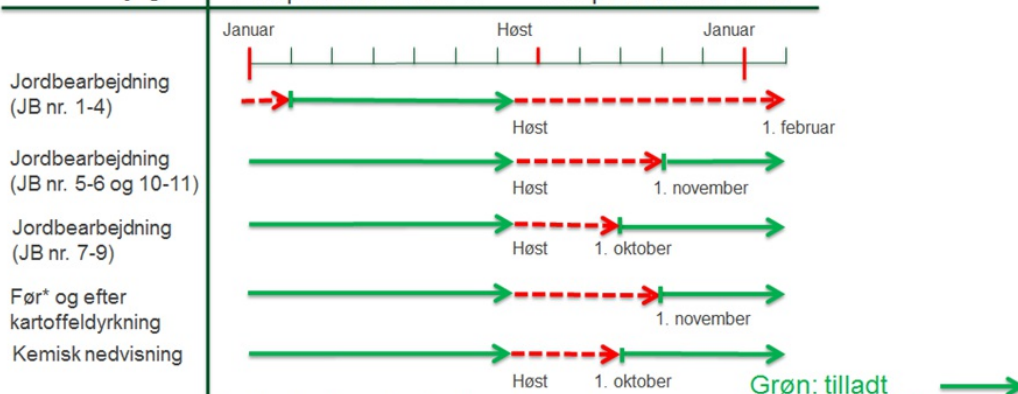
Billede 3 Oversigt over regler om jordbearbejdning

Jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Autoriserede økologiske bedrifter er undtaget fra reglerne

Hvad må jeg?

Planperioden 2016/17 Planperioden 2017/18

*Gælder for autoriserede læggekartoffelavlere og producenter af spisekartofler

Undtagelser fra reglerne fx på arealer hvor der:

1. - etableres pligtige, MFO-, husdyr eller målrettede efterafgrøder
2. - samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder
3. - ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler
4. - samme år har været dyrket eller, hvor der det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter.
5. - samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs
6. - i samme år har været dyrket roer og hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik.

Arealer med restriktioner ift. bekæmpelse af kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder må uanset jordtypen jordbearbejdes fra 1. oktober.

Arealer med majshelesæd, der er angrebet af majsalmøl, kan søge om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB nr. 1-4

Påmindelse om etablering af efterafgrøder

Af planterådgiver Marie Uth

Husk at efterafgrøder, som skal etableres efter høst, skal være etableret senest den 20. august. Det kan blive meget svært at nå i år. Hvis du ændrer i planen for etablering af efterafgrøder, skal dette indberettes senest den 31. august. Du kan dog altid nedskrive dit areal med efterafgrøder om nødvendigt.

Du kan læse mere om etablering og arter af efterafgrøder i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 19.

Tidlig såning af vintersæd

Tidlig sået vintersæd kan anvendes som alternativ til pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder. Det er ikke længere så relevant at udnytte dette alternativ, som det har været tidligere. Det skyldes både, at tidlig sået vintersæd ikke kan tælle som MFO-afgrøde, og at de opsparede efterafgrøder ikke længere kan konverteres til kvælstofkvote.

Der kan også være udfordringer ved at så vintersæd tidligt. Du kan læse mere om dette emne senere på måneden i TILVÆKST Salgsafgrøder.

Vintersæd som alternativ til efterafgrøder skal være etableret senest den 7. september, og arealet skal være indberettet i tast selv-service senest den 11. september (dato redigeret 16/8). 4 ha vintersæd tæller som 1 ha efterafgrøde. Vinterbyg, vinterhvede, vinterrug og tritcale er alle godkendt som alternativer.

Påmindelse om slåning af støtteberettigede arealer med græs

Af planterådgiver Marie Uth

Det er vigtigt at græsarealer er plejet korrekt, så de overholder støttebetingelserne. Vi ser hvert år, at landmænd får sanktioner for mangelfuld pleje af græsmarker og brakmarker i forbindelse med kontrolbesøg. Underkendelserne sker typisk på ekstensive eller våde arealer.

Græsarealer, slåningsbrak og frivillige randzoner skal alle være slået senest den **15. september**. Dette gælder også for græsarealer med tilsagn. Dog skal du være opmærksom på, at arealer med tilsagn indgået før 2015 skal være slået eller afgræsset senest den 31. august.

Du kan finde yderligere information her

VANDING

Vandingsbalance

[Link til vandbalancen](#)